

CSALÁDI ÉLETMÓD ÉS KAPCSOLATRENDSZER INNOVÁCIÓJA
PEDAGÓGUS SZAKVIZSGÁRA FELKÉSZÍTŐ SZAKIRÁNYÚ
TOVÁBBKÉPZÉSI SZAK
Eng. sz.: FNYF/1362-2/2016

Képzésvezető: Dr. Pálfi Sándor főiskolai tanár

Képzési idő: 4 félév

A szakképzettség oklevélben szereplő megnevezése: Szakvizsgázott pedagógus a családi életmód és kapcsolatrendszer innovációja szakterületen

A bekerülés feltétele: Pedagógusképzés képzési területen óvodapedagógus, tanító, gyógypedagógia alapképzési szakok valamelyikén szerzett oklevél vagy tanári szakképzettség, valamint 3 év gyakorlat.

A képzés célja:

A családi diverzitáshoz jobban alkalmazkodó pedagógiai attitűdök és kompetenciák alakítása, fejlesztése, a szülői együttműködésben rejlő nevelő, személyiségfejlesztő tőke hasznosítása érdekében. A pedagógusok ismerjenek olyan a családok számára átadható modelleket és technikákat, amelyekkel a gyermekek fejlődésében jelentkező akadályokat leküzdhetik.

Megszerezhető ismeretek:

- Az alapvető szociológiai, pedagógiai és pszichológiai ismeretekkel rendelkezik, amelyekkel a személyiségjegyeket felismeri és a fejlesztési módjával tisztában van.
- Alapvető szociológiai, pedagógiai tudással rendelkezik a különböző családi folyamatokról, azok társas helyzetére vonatkozó feltáró módszerekről,
- Ismeri a hátrányos helyzetű gyermekek nevelésének specifikumait, a családdal való együttnevelés lehetőségeit.
- Ismeri a szakmódszertan hazai és nemzetközi eredményeit, szakirodalmát, aktuális kérdéseit.
- Ismeri a nevelés és fejlesztés elméletét, a kisgyermekkor differenciált személyiség formálásának folyamatát, azok tervezését, módszereit.
- Ismeri a kisgyermekkor intézményeinek élményszerű életmódszervezés lehetőségeit.
- Megfelelő ismeretekkel rendelkezik az előítélet-mentes az inter- és multikulturális neveléshez.
- Ismeri a gyermekek és a felnőttek köréhez egyaránt alkalmas kommunikációs eszközöket, és az óvodás korosztály nevelése során hatékonyan alkalmazható nyelvpedagógiai eljárásokat, nyelvtadási és fejlesztési stratégiákat.
- Tájékozott a lelki egészség megőrzésének elméleti és gyakorlati módszereiről.
- Jellemzi a korszerű általános műveltség, a társadalmi érzékenység, a közösségi felelősségérzet és feladatvállalás.

Kompetencia:

Az elsajátítandó kompetenciákat a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (Nkt.) és a 8/2013. (I. 30.) EMMI rendelet, valamint az Európai Unió alapképességek (basic skills), majd kulcskompetencia (key competence) munkabizottsága által megfogalmazott irányelvei szerint állítottuk össze.

A szakképzettség alkalmazása:

- Az óvoda, iskola világában a családi háttér, környezeti tényezőinek diagnózisa, elemzése
- A kulturális különbségekben rejlő lehetőségek beépítése a pedagógiai munkába
- A partnerkapcsolatok gondozása, az együttműködés érdekében
- A természetesen jelentkező problémák, konfliktusok megoldásában, rendezésében alkalmazható mediációs eljárások bevonása, a resztoratív szemlélet alapján
- A kapcsolati hálók gondozása a közösségépítés érdekében
- A szabadidős kultúra segítése a szülői szerepek érvényesülése érdekében

A szakképzettség megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit

Elérhetőségeink:

Honlap: gygyk.unideb.hu
Tel.: +36 52 512 900 / 25008 vagy +36 52 560 005
E-mail: nagyhaju.sandorne@ped.unideb.hu
Postacím: Debreceni Egyetem Gyermeknevelési és Gyógypedagógiai Kar
4220 Hajdúböszörmény, Désány I. u. 1-9.

Amennyiben többet szeretne tudni a szakról, kérjük olvassa el a Képzési és kimeneti követelményt és tekintse át a képzés tantervi hálóját, majd a jelentkezési lapot letöltheti az ismertető végén.

KÉPZÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEK

1. A szakirányú továbbképzés megnevezése: Családi életmód és kapcsolatrendszer innovációja pedagógus-szakvizsgára felkészítő szakirányú továbbképzési szak

2. A szakképzettség oklevélben szereplő megnevezése: Szakvizsgázott pedagógus a családi életmód és kapcsolatrendszer innovációja szakterületen

3. Képzési terület: pedagógusképzés képzési terület

4. A felvétel feltétele:

Pedagógusképzés képzési területen óvodapedagógus, tanító, gyógypedagógia alapképzési szakok valamelyikén szerzett oklevél vagy tanári szakképzettség, valamint 3 év gyakorlat.

5. Képzési idő félévekben: 4 félév

6. A szakképzettség megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit

7. A képzés során elsajátítandó kompetenciák, tudáselemek, megszerezhető ismeretek, személyes adottságok, készségek, a szakképzettség alkalmazása konkrét környezetben, tevékenységrendszerben:

Az elsajátítandó kompetenciákat a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (Nkt.) és a 8/2013. (I. 30.) EMMI rendelet, valamint az Európai Unió alapképességek (basic skills), majd kulcskompetencia (key competence) munkabizottsága által megfogalmazott irányelvei szerint állítottuk össze.

7.1. Elsajátítandó szakmai kompetenciák:

a. A képzés során megszerzendő ismeretek:

- Az alapvető szociológiai, pedagógiai és pszichológiai ismeretekkel rendelkezik, amelyekkel a személyiségjegyeket felismeri és a fejlesztési módjával tisztában van.
- Alapvető szociológiai, pedagógiai tudással rendelkezik a különböző családi folyamatokról, azok társas helyzetére vonatkozó feltáró módszerekről,
- Ismeri a hátrányos helyzetű gyermekek nevelésének specifikumait, a családdal való együttnevelés lehetőségeit.
- Ismeri a szakmódszertan hazai és nemzetközi eredményeit, szakirodalmát, aktuális kérdéseit.
- Ismeri a nevelés és fejlesztés elméletét, a kisgyermekkor differenciált személyiség formálásának folyamatát, azok tervezését, módszereit.
- Ismeri a kisgyermekkor intézményeinek élményszerű életmódszervezés lehetőségeit.
- Megfelelő ismeretekkel rendelkezik az előítélet-mentes az inter- és multikulturális neveléshez.
- Ismeri a gyermekek és a felnőttek köréhez egyaránt alkalmas kommunikációs eszközöket, és az óvodás korosztály nevelése során hatékonyan alkalmazható nyelvpedagógiai eljárásokat, nyelvátadási és fejlesztési stratégiákat.
- Tájékozott a lelki egészség megőrzésének elméleti és gyakorlati módszereiről.
- Jellemzi a korszerű általános műveltség, a társadalmi érzékenység, a közösségi felelősségérzet és feladatvállalás.

7.2. Tudáselemek:

- Képes olyan pedagógiai szituációkat teremteni, amelyekben az egyéni igények figyelembe vételével segítik a gyermekek és a szülők fejlődését.
- Képes a konfliktusokban álló felek közötti mediálására, a közvetítő konfliktuskezelésre. Segíti a felek együttműködését.
- Képes az integráció elősegítésére, önmagával szemben az önreflexióra és az önkorrekcióna.
- Képes figyelembe venni az értékelés hatásait a pedagógiai folyamat szabályozására.
- Szakmai szituációkban képes szakszerű, közérthető, nyílt és hiteles kommunikációra.
- Képes a korszerű népmiszereti/nemzetiségi tartalmak közvetítésére.

7.3. Személyes adottságok:

- Nyitott a személyiségfejlesztés módszereinek az elsajátítására, tiszteli a személyiséget, és az értékeket keresi bennük.
- Előítéletektől mentesen, mások értékeire nyitottan, inkluzív szemléletet érvényesítve végzi munkáját. Elkötelezett az alapvető demokratikus értékek iránt.
- Elkötelezett a képességek fejlesztésére, törekszik az együttműködésre a különböző érintett partnerekkel.
- Gyermekek- és felnőtt ismerettel, gyermekközpontú szemlélettel, játékos képességgel, fejlett kommunikációs képességgel bír.
- Rendelkezik társadalmi érzékenységgel, közösségi felelősségérzettel és feladatvállalással,
- az egyetemes emberi és nemzeti normák tiszteletével, a tudatos értékválasztási képességgel.
- Nyitott a szakmai segítség elfogadására, elkötelezett a reflektivitásra, és a folyamatos fejlődésre.
- Jelentős mértékű önállósággal rendelkezik szakmája átfogó és speciális kérdéseinek felvetésében, kidolgozásában, szakmai nézetek képviselésében, indoklásában.

7.4. A szakképzettség alkalmazása konkrét környezetben, tevékenységrendszerben

- Az óvoda, iskola világában a családi háttér, környezeti tényezőinek diagnózisa, elemzése
- A kulturális különbségekben rejlő lehetőségek beépítése a pedagógiai munkába
- A partnerkapcsolatok gondozása, az együttműködés érdekében
- A természetesen jelentkező problémák, konfliktusok megoldásában, rendezésében alkalmazható mediációs eljárások bevonása, a resztoratív szemlélet alapján
- A kapcsolati hálóak gondozása a közösségépítés érdekében
- A szabadidős kultúra segítése a szülői szerepek érvényesülése érdekében

8. A szakképzettség szempontjából meghatározó főbb ismeretkörök és az ismeretkörökhöz rendelt kreditérték:

Kötelező ismeretkörök: 55 kredit

Közigazgatási vezetési ismeretek: 7-12 kredit

A modern közoktatási rendszerek rendszerszintű problémáinak elemzése és az oktatás területét is elérő nemzetköziesedés folyamatainak, az oktatási rendszerek fejlődését befolyásoló nemzetközi hatásoknak, valamint az európai integráció jelentette kihívásoknak és feladatoknak a megismerése; Az intézményes nevelés makrotársadalmi összefüggéseinek, valamint tágabb szervezeti és politikai környezetének, az Európai Uniónak az oktatás fejlesztésére, befolyásolására irányuló tevékenységének és eszközrendszerének megismerése; A közigazgatási rendszer különböző szintjeinek feladat- és hatáskörének megismerése, az önkormányzatok működése, az államigazgatási szervek és önkormányzatok együttműködése; A központi és az önkormányzati közoktatás-irányítás kapcsolatrendszere; Oktatásjog, fogalmak, értelmezések, alkalmazások.

A nevelési-oktatási intézmény, mint szervezet: 13-17 kredit

Az iskola mint a környezetével szoros kölcsönhatásban álló rendszer; Szervezeti modellek, dimenziók, szervezeti kultúra; A stratégiaalkotás és a szervezeti struktúra összekapcsolása; struktúra, célok, folyamatok, szervezeti szabályozás; A szervezetfejlesztés mint változási folyamat; Iskolafejlesztés, innováció, hazai és nemzetközi tendenciák; Uniós programok és a hazai fejlesztési politika; Hatékony intézményvezetés, vezetéselméleti ismeretek, kompetenciák a vezetésben, stratégiai célok és a vezető tevékenységének kapcsolatai; A személyes hatékonyság fejlesztése (kommunikáció, együttműködés, konfliktuskezelés stb.); Modern infokommunikációs eszközök és rendszerek alkalmazása a vezetésben; Az intézményvezetés jogszabályi környezete.

Az intézmény és környezete: 3-6 kredit

Feladatellátás, hatáskörök és jogosultságok a közoktatás irányítási szintjein; Önkormányzati irányítás: jogok, feladatok, felelősség; Az ÖMIP szerepe az irányításban; Kapcsolatok és együttműködés ágazaton belül és ágazatok között; Partnerkapcsolatok, a kapcsolattartás formái, partneri igények és elégedettség, minőség és intézményfejlesztés; Intézmény és környezete.

A nevelési-oktatási intézmény hatékonysága: 5-9 kredit

Az intézményi működés mérése és értékelés, a működés eredményessége, hatékonysága (külső és belső hatékonyság); Az intézmény belső értékelése, munkatársak és vezetők teljesítményének értékelése, az iskola klímája és hatása a működésre; Az iskolai vizsgálatok módszertana; A közoktatás eredményességének és hatékonyságának értelmezése, kapcsolata az intézményi szintű értékeléssel; A minőség értelmezése; A minőségbiztosítás alapfogalmi és technikai; Partneri igény és elégedettségmérések és az eredmények felhasználása a fejlesztésben.

Az integráció és szegregáció kérdései: 5-7 kredit

Oktatáspolitikai prioritások, a társadalmi esélyek és az oktatási rendszer, integráció, szegregáció, esélyegyenlőség; Az intézményes nevelés makrotársadalmi és szervezeti szintű összefüggései; Az Európai Unió oktatásfejlesztési és esélyegyenlőségi politikája, ezek megjelenési formája a hazai fejlesztési programokban és az intézménynek működésében; Esélyteremtés fenntartói szinten az oktatás segítségével; Oktatáspolitikai eszközök az irányítás szintjein az esélyegyenlőség, az integráció érdekében.

A pedagógus a nevelési-oktatási intézmény szervezetében: 6-9 kredit

Az intézmény vezetése, a hatásos cselekvést lehetővé tevő vezetői képességek, kompetenciák; A pedagógus mint vezető, a tanítási-tanulási folyamat tervezője, szervezője, irányítója és értékelője; A pedagógusok teljesítménye, munkájuk értékelése, fejlesztő támogatások a szervezetben; Az intrapszichés, az interperszonális és a szervezeti konfliktusok fogalma, ezek szituációs gyakorlatok során való elkülönítése; Konfliktuskezelési stratégiák, a megoldási módok sajátélményű megtapasztalása; A vezető, tanácsadó, szakértő szerepe a konfliktusmegoldásban.

Sajátos pedagógiai, pszichológiai ismereteket és módszereket igénylő személyek, illetve csoportok nevelése-oktatása: 5-13 kredit

A szociálpszichológiai alapismeretek szerepe a nevelésben, különös tekintettel a sajátos bánásmódot igénylő személyek és csoportok esetében; Társas kapcsolatok és működtetésük, attribúciók, sztereotípiák, csoportközi konfliktusok, előítéletek; A sajátos nevelési igényű gyermekek és tanulók csoportja, jellemzői; Az együttnevelés szerepe a sajátos nevelési igényű gyermeke és fiatalok fejlesztésében; A sajátos nevelési igény mint jogi kategória; Integráció és a kisebbségek (nemzeti, etnikai); A lifelong learning mint cél az uniós és a hazai gyakorlatban az oktatási rendszerben.

Választható ismeretkörök: 55 kredit

Családi életmód és kapcsolatrendszer innovációja

Társadalmi felzárkózás: együttélés és autonómia: 12-16 kredit

Szociokulturális különbségek és a felzárkózás: a magyar társadalom szerkezete és főbb jellemzői a rendszerváltás után; a rekonverziós stratégiák jellemzői; a mobilitás jelensége és mutatói; a tőkefajta szerepe a rekonverzióban; az iskolarendszer és az egyenlőtlenségek; az életmód, mint a társadalmi rétegek elkülönülésének terepe. A multikulturalitás problémái, értékei: az interetnikus együttélés; eltérő szociokulturális szokások; különböző vallási és etikai szabályok. A multikulturális térben alkalmazott pedagógiai hatásrendszer: a multikulturális és interkulturális nevelés fogalma; szociokulturális különbségek és a felzárkózás; együttélés és autonómia; kulturális érzékenység; esélyegyenlőségi politika; az interkulturális pedagógiai gyakorlat példái; multikulturális és interkulturális pedagógiai hatásrendszer: IPR. Kulturális autonómia és egyetemes értékek: az értékek sajátosságai; a mérési lehetőségek bemutatása; a nemzetközi összehasonlító kutatások eredményei; a magyarországi értékutatások eredményei; tudomány, autonómia és értékek; a tudományos értékek habituális háttere.

Szülővé válni, szülőnek lenni: 24-34 kredit

Változó család, változó pedagógiai hatások: családpedagógia tudományág kialakulása; társadalmi folyamatok és a család; ismeretek a család életéről, a családi életre nevelés feladatairól, a családgondozás, családsegítés korai gyakorlatáról; az egészséges mentális fejlődést veszélyeztető tényezők a családban, a családi krízishelyzetek. A pedagógus tanácsadói kompetenciái: a pedagógustulajdonságok szerepe, kutatásuk módszerei; gyakorlati

pedagógiai készségek, a tevékenységrepertoár; tanácsadói kompetenciák, kompetencia határok. A tanácsadás elmélete és módszertana: tanácsadási elméletek, tanácsadási típusok; a tanácsadás tervezése, szervezése; tanácsadási technikák, módszerek, eszközök és azok gyakorlati alkalmazása. A szabadidő pedagógiai kérdései: a szabadidő fogalma, funkciói, befolyásoló tényezői; a szabadidő intézményi és pedagógiai rendszere; a családok és az eltérő bánásmódot igénylő gyermekek szabadidős kultúrája; a szabadidő szervezése, elvek módszerek. Felkészítés a család mentorálására: együttműködés a gyermekek szüleivel; a családi funkciók optimális működésének támogatása; a diszfunkciók a családban; együttműködés más szakemberekkel. Probléma és konfliktus felismerés, konstruktív megoldási technikák: a konfliktus jellemzői, konstruktív konfliktusértelmezés; konfliktuskezelő stratégiák és empirikus kontroll; problémamegoldó modellek; kerülendő megoldási stratégiák. A mediáció elméleti és gyakorlati kérdései: a konfliktusok fogalma, fajtái; a konfliktuskezelő stratégiák; az alternatív vitarendezés kialakulása és formái; a mediációs eljárás alkalmazhatósági területei; fejlesztendő kompetenciák. A reflektív tanácsadói gyakorlat: a reflektív tanácsadói gyakorlat jártasságai, készségei; a reflektivitás feltételei; reflexiók, reflektív technikák a gyakorlatban.

Egyén és közösség: 8-12 kredit

Az egyén és közösség változó viszonyrendszere és pedagógiai paradigmái: egyén és közösség; a közösségi nevelés történeti tapasztalatai; család, mint közösség; a közösség pedagógiai paradigmái; a gyermek/tanuló közösségek sajátos fejlődése; köznevelési intézmények közösségi nevelési feladatai. Változó kapcsolati hálók: a network-kutatás logikája, célja, alapfogalmai, mérföldkövei; az individualizmus és a kollektívizmus problematikája; nemzetközi és hazai kutatási eredmények; szociometriai technikák

Szakdolgozat: 10 kredit

Családi életmód és kapcsolatrendszer innovációja pedagógus szakvizsgára felkészítő szakirányú továbbképzési szak hálóterve

Kötelező ismeretkörök (I-II. félév)

Kód	Tantárgy neve		I. félév	II félév
I. Közigazgatási vezetési ismeretek				
PF60AA112	Közigazgatási és államháztartási ismeretek /Intézmény és társadalom/	óra/vizsga kredit	10K 4	
PF60IG213	Európai oktatásügyi integrációs folyamatok /Európa tanulmányok/	óra/vizsga kredit		10K 3
II. Nevelési-oktatási intézmény, mint szervezet és környezete				
PF60TI212	Tanügyigazgatási és jogi ismeretek	óra/vizsga kredit		10K 3
PF60UU211	Szervezeti kultúra és szervezetfejlesztés	óra/vizsga kredit		10gyj 3
PF60II113	Intézmény és környezete /Az intézmény információs rendszere/	óra/vizsga kredit	10gyj 3	
PF60IK113	IKT eszközök a pedagógus munkájában	óra/vizsga kredit	10gyj 4	

III. A nevelési-oktatási intézmény hatékonysága				
PF60MI112	Minőségfejlesztés, a hatékonyság mutatói, mérési lehetőségei	óra/vizsga kredit	10K 3	
PF60RÉ113	Mérés a pedagógiában	óra/vizsga kredit	10gyj 3	
PF60ÉÉ211	Intézményértékelés és a tanulói, tanári munka értékelése /A minőségbiztosítás gyakorlati ismeretei/	óra/vizsga kredit		10gyj 3
IV. A pedagógus a nevelési-oktatási intézményben				
PF60MH110	Mentálhigiéné	óra/vizsga kredit	10B 3	
PF60PE213	Pedagógiai folyamattervezés és szervezés /Tervezés és módszerek a pedagógiai folyamatban/	óra/vizsga kredit		10K 4
PF60OÓ211	Szakmai önismeret /Szakmai kompetenciát fejlesztő tréning/	óra/vizsga kredit		10 gyj 3
PF60ÉM110	Pedagógus életpálya-modell a gyakorlatban	óra/vizsga kredit	10B 3	
V. Sajátos pedagógiai-pszichológiai ismereteket igénylők nevelése, oktatása				
PF60GY213	Gyermek-, ifjúság és családvédelem alapjai	óra/vizsga kredit		10K 4
PF60ES113	Esélyegyenlőség, szektorközi együttműködés, fenntartható megoldások /Kisebbségek az oktatásügyben/	óra/vizsga kredit	10K 4	
PF60KÜ213	Különleges bánásmódot, gondozást igénylők azonosítása, speciális ellátása	óra/vizsga kredit		10K 5
PF60DO214	Szakdolgozat konzultáció	óra/vizsga kredit		ai --
	Összesen:		80 óra 27 kredit	80óra 28 kredit
	Mindösszesen:		160óra 55 kredit	

VÁLASZTHATÓ ISMERETKÖRÖK TANTERVE (III.-IV. FÉLÉV)

CSALÁDI ÉLETMÓD ÉS KAPCSOLATRENDSZER INNOVÁCIÓJA

Tantárgy neve		III.	IV.	
TÁRSADALMI FELZÁRKÓZÁS: EGYÜTTÉLÉS ÉS AUTONÓMIA				16 kr
Szociokulturális különbségek és a felzárkózás	óra/vizsga	10K		
	kredit	4		
A multikultúralitás problémái, értékei	óra/vizsga	10B		
	kredit	4		
A multikulturális térben alkalmazott pedagógiai hatásrendszer	óra/vizsga		10gyj	
	kredit		4	
Kulturális autonómia és egyetemes értékek	óra/vizsga		10K	
	kredit		4	
SZÜLŐVÉ VÁLNI, SZÜLŐNEK LENNI				27 kr
Változó család, változó pedagógiai hatások	óra/vizsga	15B		
	kredit	4		
A pedagógus tanácsadói kompetenciái	óra/vizsga	10gyj		
	kredit	4		
A tanácsadás elmélete és módszertana	óra/vizsga	10K		
	kredit	4		
Reflektív tanácsadói gyakorlat	óra/vizsga		10gyj	
	kredit		3	
Felkészítés a család mentorálására	óra/vizsga		15K	
	kredit		4	
Probléma és konfliktus felismerés, konstruktív megoldási technikák	óra/vizsga		10gyj	
	kredit		4	
A mediáció elméleti és gyakorlati kérdései	óra/vizsga	10K		
	kredit	4		
EGYÉN ÉS KÖZÖSSÉG.				12 kr
Az egyén és közösség változó viszonyrendszere és pedagógiai paradigmái	óra/vizsga	15B		
	kredit	4		
Változó kapcsolati hálók	óra/vizsga		10gyj	
	kredit		4	

A szabadidő pedagógiai kérdései	óra/vizsga		15gyj	
	kredit		4	
<i>SZAKDOLGOZAT</i>				10 kr
<i>Szakedolgozat</i> (egyéni konzultáció)	óra/vizsga	besz.	besz.	
	kredit	5	5	
Összes óra:		80	80	
Összes kredit		28+5= 33	27+5= 32	65kr
<i>A KÉPZÉS ÖSSZES KREDITJE</i>	120 kredit			
<i>A KÉPZÉS ÖSSZES ÓRASÁMA</i>	320 óra			

Jelölések: K = kollokvium; B = beszámoló; gyj = gyakorlati jegy

Hajdúböszörmény, 2016. november 21.